

Uchwała Nr 23/VIII/2018
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 21 grudnia 2018 roku

w sprawie: Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

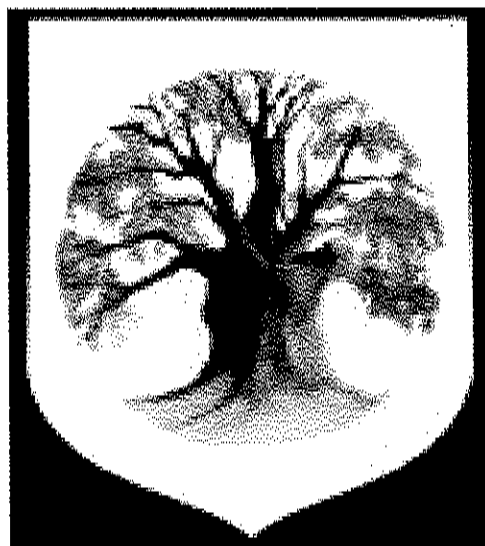
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagnańsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Urszula Jończyk

Załącznik
do Uchwały Nr 23/VIII/2018
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 21 grudnia 2018 roku

GMINNY
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2019 – 2021



GMINA ZAGNAŃSK

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3 - letnich programów wspierania rodziny.

Celem programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywające trudności zakłócające i uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek – ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców - zmierzającą do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów

społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

I. UREGULOWANIA PRAWNE I LOKALNE DOTYCZĄCE RODZINY

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się na:

- aktach prawnych

1. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
7. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
8. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
9. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
10. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin Za życiem

- DOKUMENTACH LOKALNYCH

1. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zagnańsk
2. 3 letnim Programie wspierania rodziny
3. Programie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie i ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
4. Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- 2) placówek wsparcia dziennego;
- 3) rodzin wspierających.

Pracę z rodziną organizuje gmina – w gminie Zagnańsk podmiotem, któremu gmina powierzyła realizację tego zadania jest ośrodek pomocy społecznej.

Praca z rodziną może być prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie. Po otrzymaniu wniosku kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny.

II. Diagnoza społeczna

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku, wynika że:

Tabela nr 1. Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w latach 2013 – 2018.

Rok	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny	w tym:			
		na 1 dziecko	na 2 dzieci	na 3 dzieci	na 4 i więcej dzieci
2013	413	208	149	42	14
2014	404	213	148	31	12
2015	355	166	149	27	13
2016	359	154	171	27	7
2017	365	143	186	25	11
2018	390	146	204	29	11

Źródło: Sprawozdanie GOPS w Zagnańsku

Na podstawie sprawozdań oraz analizy dokumentów pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku opracowano diagnozę dotyczącą liczby rodzin dysfunkcyjnych oraz liczbę dzieci w tych rodzinach umieszczonych w pieczy zastępczej. Z poniższych danych wynika, że liczba rodzin dysfunkcyjnych wzrasta i dotyczy to rodzin niepełnych (sieroctwo, samotne wychowywanie, separacja, rozwód).

Tabela nr 2. Liczba rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze

Rok	Liczba rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze		
	Ogółem:	rodziny wielodzietne	rodziny niepełne
2013	101	20	60
2014	89	18	53
2015	105	20	50
2016	123	13	51
2017	143	10	44
2018	134	12	38

Źródło: Sprawozdania GOPS w Zagnańsku

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin z dziećmi pozostającymi pod nadzorem kuratora sądowego w latach 2016-2018 w poszczególnych gminach powiatu kieleckiego.

Tabela 7. Rodziny objęte nadzorem kuratora sądowego, wobec których orzeczono ograniczenie władzy rodzicielskiej

Sąd Rejonowy	Gmina	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018 (do 31.05.2018)		Liczba rodzin wobec których orzeczono ograniczenie władzy rodzicielskiej	Liczba dzieci w rodzinach w których liczy się postępowanie
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci		
Sąd Rejonowy w Busku Zdroju	Chmielnik	9	17	8	18	3	6	-	-
	Pierzchnica	4	7	4	15	2	4	-	-
Sąd Rejonowy w Kielcach	Bieliny	1	2	0	0	1	1	-	-
	Chęciny	5	11	1	4	-	-	-	-
	Daleszyce	4	7	-	-	1	2	-	-
	Górno	3	12	-	-	1	1	-	-
	Maslów	4	7	3	6	2	2	1	-
	Miedziana Góra	3	5	0	0	1	1	-	-
	Morawica	1	1	4	8	1	1	-	-
	Piekoszów	1	3	5	13	1	1	-	-
	Sitkówka-Nowiny	3	6	3	3	2	2	-	-
	Strawczyn	0	0	7	4	0	0	-	-
	Raków	11	24	2	3	3	10	3	-
	Zagnańsk	1	2	5	8	2	3	-	-
Sąd Rejonowy w Końskich	Mniów	3	5	2	7	3	4	1	2
Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim	Łagów	13	34	13	26	12	25	-	-
	Nowa Słupia	19	40	13	23	12	21	-	-
Sąd Rejonowy w Starachowicach	Bodzentyn	0	0	0	0	18	-	-	-
Sąd Rejonowy we Włoszczowie	Łopuszno	1	4	4	6	1	2	0	0
Razem		86	187	74	144	66	86	5	2

Sprawozdanie PCPR w Kielcach

Tabela przedstawia liczbę rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora sądowego z powodu niewłaściwej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w latach 2016-2018. Z danych wynika, że w roku 2018 w porównaniu z rokiem 2016 liczba rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratorskich uległa zmniejszeniu. W większości gmin funkcjonują jednak nadal rodziny, względem których orzeczono nadzór kuratora jeszcze przed rokiem 2016 – np. na terenie gminy Łopuszno obecnie łącznie 13 rodzin z 24 dziećmi jest objętych nadzorem kuratora, duża liczba rodzin zamieszkuje również gminy Łagów i Nowa Słupia. Liczba rodzin znajdujących się pod opieką kuratora sądowego ulega zmianom, a zatem trudno jest jednoznacznie określić

zarysowującą się tendencję. Wiele rodzin posiada nadzór kuratora nad sposobem sprawowania opieki nad dziećmi nawet do czasu osiągnięcia przez nie pełnoletności, inne rodziny podlegają nadzorowi przez krótki czas. W przypadku, kiedy nadzór kuratora nie przynosi oczekiwanych efektów, następuje umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Jednocześnie nie zawsze większa liczba rodzin z nadzorem kuratorskim skutkuje ostatecznie wyższym odsetkiem umieszczeń dzieci poza rodziną biologiczną.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin z dziećmi pozostającymi pod nadzorem kuratora sądowego w latach 2016-2018 w poszczególnych gminach powiatu kieleckiego.

Tabela 7. Rodziny objęte nadzorem kuratora sądowego, wobec których orzeczono ograniczenie władzy rodzicielskiej

SĄD REJONOWY	GMINA	ROK 2016		ROK 2017		ROK 2018 (do 31-05-2018)		Liczba rodzin wobec których orzeczono postępowanie sądowe	Liczba dzieci w których orzeczono postępowanie sądowe
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci		
Sąd Rejonowy w Busku Zdroju	Chmielnik	9	17	8	18	3	6	-	-
	Pierzchnica	4	7	4	15	2	4	-	-
Sąd Rejonowy w Kielcach	Bieliny	1	2	0	0	1	1	-	-
	Chęciny	5	11	1	4	-	-	-	-
	Daleszyce	4	7	-	-	1	2	-	-
	Górno	3	12	-	-	1	1	-	-
	Maslów	4	7	3	6	2	2	1	-
	Miedziana Góra	3	5	0	0	1	1	-	-
	Morawica	1	1	4	8	1	1	-	-
	Piekoszów	1	3	5	13	1	1	-	-
	Sitkówka-Nowiny	3	6	3	3	2	2	-	-
	Strawczyn	0	0	7	4	0	0	-	-
	Raków	11	24	2	3	3	10	3	-
	Zagnańsk	1	2	5	8	2	3	-	-
Sąd Rejonowy w Końskich	Mniów	3	5	2	7	3	4	1	2
Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim	Łagów	13	34	13	26	12	25	-	-
	Nowa Słupia	19	40	13	23	12	21	-	-
Sąd Rejonowy w Starachowicach	Bodzentyn	0	0	0	0	18	-	-	-

Sąd Rejonowy we Włoszczowie	Łopuszno	1	4	4	6	1	2	0	0
Razem		86	187	74	144	66	86	5	2

Źródło: Sprawozdanie PCPR w Kielcach

Tabela przedstawia liczbę rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora sądowego z powodu niewłaściwej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w latach 2016-2018. Z danych wynika, że w roku 2018 w porównaniu z rokiem 2016 liczba rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratorskich uległa zmniejszeniu. W większości gmin funkcjonują jednak nadal rodziny, względem których orzeczono nadzór kuratora jeszcze przed rokiem 2016 – np. na terenie gminy Łopuszno obecnie łącznie 13 rodzin z 24 dziećmi jest objętych nadzorem kuratora, duża liczba rodzin zamieszkuje również gminy Łagów i Nowa Słupia. Liczba rodzin znajdujących się pod opieką kuratora sądowego ulega zmianom, a zatem trudno jest jednoznacznie określić zarysowaną się tendencję. Wiele rodzin posiada nadzór kuratora nad sposobem sprawowania opieki nad dziećmi nawet do czasu osiągnięcia przez nie pełnoletności, inne rodziny podlegają nadzorowi przez krótki czas. W przypadku, kiedy nadzór kuratora nie przynosi oczekiwanych efektów, następuje umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Jednocześnie nie zawsze większa liczba rodzin z nadzorem kuratorskim skutkuje ostatecznie wyższym odsetkiem umieszczeń dzieci poza rodziną biologiczną.

Rodziny zastępcze

Umieszczenia dziecka w formie pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej jest ostatecznością po wykorzystaniu przez służby pracujące na rzecz wsparcia rodziny wszystkich form pomocy.

Współfinansowanie zadań powiatu przez gminy w zakresie pokrywania kosztów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła obowiązek współfinansowania przez gminy właściwe ze względu na miejsce ich zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po dniu 1 stycznia 2012r.

Zgodnie z art. 191. ust.9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości odpowiadającej:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej *w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,*
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-

wychowawczej w *drugim roku pobytu w pieczy zastępczej*,

3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w *trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej*.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wydatków ponoszonych przez gminy z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012-2014.

Tabela. Pokrywanie przez gminę Zagnańsk kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2013 – 2018

Rok	Liczba dzieci w rodzinie zastępczej	Liczba dzieci w placówce opiekuńczo wychowawczej	Kwota
2013	3 z 1 rodziny	-	2 989,80
2014	3 z 1 rodziny	1	12 155,18
2015	3 z 1 rodziny	1	28 452,09
2016	3 z 1 rodziny	1	35 954,00
2017	6 z 3 rodzin	1	41 357,00
2018	6 z 3 rodzin	0	21 932,00

Źródło: Sprawozdania GOPS w Zagnańsku

Dane w tabeli wskazują, że w ciągu trzech lat od wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nadal wzrasta liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną w powiecie kieleckim. W gminie Zagnańsk jak wskazują dane z tabeli w ciągu trzech lat od wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną nie wzrasta. Wzrastają jednakże wydatki gminy związane z ponoszeniem kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, ponieważ w roku 2014 r. gmina regulowała już opłaty w wysokości 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka ponoszonych przez powiat kielecki. Umieszczenie dziecka poza rodziną biologiczną następuje po wyczerpaniu wszystkich możliwości pomocy rodzinie.

Przyczynami umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo wychowawczej była: choroba alkoholowa, niezaradność rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych połączona z chorobą dziecka.

III. Działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

1. Asystent rodziny.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zostaje przydzielony na wniosek pracownika socjalnego asystent rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychiczno-emocjonalnego, diagnostyczno-monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną. Podmioty udzielają asystentowi rodziny odpowiedniej pomocy w wykonywaniu czynności zawodowych.

Plan pracy z rodziną, obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

W Gminie Zagnańsk od 1 maja 2012 r. jest zatrudniony asystent rodziny, aktualnie dwóch asystentów pracuje z rodzinami z problemami opiekuńczo wychowawczymi.

Tabela 2. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny na terenie gminy Zagnańsk w latach 2012 – 2018

Gmina	Liczba rodzin objętych wsparciem						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zagnańsk	13	14	15	13	31	33	30
	Narastająco liczba rodzin objętych wsparciem						
	13	17	24	27	54	59	71

Źródło: Sprawozdanie GOPS w Zagnańsku

Rodziny, z którymi pracuje asystent rodziny to rodziny wieloprotymowe: problemy opiekuńczo wychowawcze wynikają często z innych dysfunkcji takich jak: ubóstwo, bezrobocie, choroba alkoholowa. Rodziny dziedziczą pewne umiejętności lub ich brak, ponadto brak wzorców i zasobów ogranicza możliwości rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Problemami, które najczęściej występowały w rodzinach, którym udzielono wsparcia i pomocy były: bezrobocie, uzależnienia, choroby, niezaradność życiowa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowanie współpracy z klientami jest więc zadaniem trudnym i wymaga podejmowania szeregu różnorodnych działań w zakresie pomocy rodzinom w kryzysie.

2. Pedagog szkolny

Pedagog szkolny oferuje pomoc uczniom i ich rodzicom w następujących problemach:

- analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych
- eliminowaniu napięć psychicznych na tle niepowodzeń szkolnych
- rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych
- nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami i środowiskiem
- przeciwdziałaniu skrajnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży
- wdrażaniu uczniów do przestrzegania obowiązujących norm społecznych

- przeciwdziałaniu paleniu tytoniu, spożyciu alkoholu i używaniu narkotyków poprzez ukazywanie społeczno-ekonomicznych, zdrowotnych i moralnych skutków uzależnień
- pokazaniu alternatywnych „sposobów życia” i ograniczeniu zainteresowania młodych ludzi środkami psychoaktywnymi i negatywnymi subkulturami
- dożywianiu i organizowaniu pomocy materialnej uczniom z rodzin o trudnej sytuacji życiowej (pomoc w uzyskaniu zasiłków, stypendiów)
- w wyborze dalszego kierunku kształcenia i zawodu
- w nawiązaniu kontaktów z Poradniami Pedagogiczno-Psychologicznymi i innymi specjalistycznymi
- terapii pedagogicznej i logopedycznej

3. Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego jest formą wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Na terenie gminy Zagnańsk funkcjonują świetlice szkolne i świetlice środowiskowe w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Świetlice szkolne funkcjonują w:

1. Zespole Szkoły Podstawowej Nr 2, Przedszkola i Gimnazjum w Zagnańsku, która spełnia funkcję opiekuńczą oraz organizuje zajęcia wyrównawcze i korekcyjno – kompensacyjne dla uczniów z trudnościami w uczeniu się. Prowadzi zajęcia zgodne z programem wychowawczo – profilaktycznym szkoły. Są to zajęcia integracyjne, zapobiegające agresywnemu zachowaniu, rozwijaniu zainteresowań uczniów oraz promujące zdrowy styl życia. prowadzi spotkania i warsztaty z twórcami ludowymi, kombatantami i ludźmi związanymi z naszą małą ojczyzną.
2. Zespole Szkoły Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Tumlinie, która spełnia funkcję opiekuńczą i specjalistyczną w tym zajęcia kompensacyjne i logopedyczne.
3. Zespole Szkoły Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Kajetanowie, która spełnia funkcję opiekuńczą . Uczniowie mają zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji oraz zajęcia rozwijające ich zdolności i uzdolnienia manualne, plastyczne. Zajęcia specjalistyczne w tym korekcyjno – kompensacyjne.
4. Zespole Szkoły Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Samsonowie, która spełnia funkcję opiekuńczą.

W 2018 w Gminie Zagnańsk kontynuowano działalność 9 świetlic środowiskowych dla dzieci z rodzin patologicznych niedostosowanych społecznie oraz wszystkich zainteresowanych jako alternatywnej formy spędzania czasu na bazie Parafii w Samsonowie i Zagnańsku, Stowarzyszenia w Krainie Terapoda w Zachelmiu, Ochotniczej Straży Pożarnej w Samsonowie, Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zagnańsku.

Tematyka zajęć w świetlicach to:

- zajęcia wyrównawcze z j. polskiego, z j. angielskiego, z j. francuskiego; gry i zabawy dla dzieci i młodzieży; zajęcia profilaktyczne; wycieczki integracyjne dla dzieci i młodzieży, zajęcia sportowe, zajęcia edukacyjne w formie gier i zabaw, spotkania integracyjne, zajęcia świetlicowo - rozwojowe – taneczne, rozwojowe – plastyczne – piłkarskie.

Program każdej godziny świetlicowej był dostosowany do potrzeb i zainteresowań osób uczestniczących w zajęciach. Każda ze świetlic prowadziła zajęcia warsztatowe na tematy relacji w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii, prowadzone były pogadanki na temat przyczyn uzależnienia i współuzależnienia.

Na zajęciach świetlicowych podejmowano próby pomocy dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemami opiekuńczo wychowawczymi. Celem zajęć nie miała być eliminacja pierwotnych urazów, lecz osłabienie sił oddziaływania psychologicznych źródeł zaburzeń oraz zwiększenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami.

Dostarczano dzieciom społecznych doświadczeń stanowiących przeciwwagę dla ich urazowych przeżyć, budowano alternatywne źródła wsparcia emocjonalnego oraz uczono ich bardziej konstruktywnych sposobów społecznego funkcjonowania.

Zajęcia w świetlicach środowiskowych stwarzały szansę budowania pozytywnych więzi z rówieśnikami oraz zdobywania poczucia przynależności do grupy i bezpieczeństwa.

Placówka wsparcia zapobiega wielokrotnie pogłębianiu się dysfunkcji w relacjach pomiędzy dziećmi i rodzicami, zapobiega umieszczeniu dziecka w placówce całodobowej, poprzez zapewnieniu dziecku podstawowych potrzeb bytowych, rozwojowych i emocjonalnych.

4. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona przez gminę w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.

Na terenie gminy Zagnańsk poradnictwo specjalistyczne realizowane jest w:

1. Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień. Porad i konsultacji udziela certyfikowany specjalista w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i w Parafii w Zagnańsku.
2. Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Porad i konsultacji udziela psycholog w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej .
3. W 4 szkołach pracują pedagodzy szkolni.
3. Rodziny w kryzysie mogą korzystać z porad i konsultacji udzielanych w ramach obowiązków służbowych przez:
 - pracowników ośrodka pomocy społecznej
 - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Zespołu Interdyscyplinarnego
 - policjantów
 - nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych

- pracowników służby zdrowia
- kuratorów rodzinnych

IV. Formy wsparcia rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowanie i wydaje decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczeniach wychowawczych, Karta Dużej Rodziny, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Program „Dobry start”.

Świadczenia rodzinne

Lp	Wyszczególnienie świadczeń rodzinnych	2015		2016		2017	
		Wydatki	Miesięczna śr. liczba świadczeń	Wydatki	Miesięczna śr. liczba świadczeń	Wydatki	Miesięczna śr. liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	794 786	669	853 311	636	876 792	629
	1 do ukończenia 5 roku życia	164 679	175	191 988	178	213 231	187
	2 powyżej 5 do ukończenia 18 r.ż.	517 469	400	563 436	395	590 157	397
	3 powyżej 18 r.ż. do 21 roku życia	106 605	77	93 594	60	67 464	42
	4 powyżej 21 r. z. do ukończenia 24 r. z.	6 036	5	4 293	3	5 940	4
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	450 883	x	446 177	x	446 589	263
	1 urodzenia dziecka	53 000	53 raz	45 000	45 raz	49 000	49 raz
	2 opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	105 000	22	111 184	25	125 516	27
	3 samotnego wychowywania dziecka	73 160	36	71 114	32	53 461	23
	4 kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	41 540	44	50 280	44	52 470	42
	5 rozpoczęcie roku szkolnego	48 800	488 raz	43 280	433 raz	42 150	423 raz
	6 podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	71 849	144/10 m-cy	72 064	112/10 m-cy	42 150	43/10 m-cy
	7 wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	56 920	60	53 255	49	50 890	54
3	Świadczenia opiekuńcze w tym:						
	1 zasiłki pielęgnacyjne w tym:	534 735	292	541 008	295	519 588	283
	1 niepełnosprawnemu dziecku	113 526	62	117 504	64	121 941	67
	2 osobie ze znacznym stopniem niepełnosprawności powyżej 16 r. z.	256 275	140	249 543	136	230 112	125
	3 osobie, która ukończyła 75 lat	1 224	1	1 836	1	1 836	1
	4 osobie powyżej 16 r. z. z umiarkowanym st. niep. powstałym przed 21 r. z.	163 710	90	172 125	94	165 699	90
2	świadczenia pielęgnacyjne	534 960	38	557 685	36	661 417	40

4	specjalny zasiłek opiekuńczy	130 607	21	148 134	25	151 471	25
5	Zasiłek dla opiekuna	182 468	30	148 252	286	116 998	19
4	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	113 000	113	100 000	100 raz	108 000	108 raz
5	Świadczenie rodzicielskie od 01.01.2016	x	x	329 744	30	307 374	28
6	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe świadczeniobiorców	197 913	80	182 107	67	161 398	49
7	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	29 058	36	28 832	33	28 638	27

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne

L.p.	Wyszczególnienie	ROK		
		2015	2016	2017
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne 31.12.ROK	609	633	637
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w tym:	355	359	365
	1 na 1 dziecko	166	154	145
	2 na 2 dzieci	149	171	186
	3 na 3 dzieci	27	27	25
	4 na 4 i więcej	13	7	11

Fundusz alimentacyjny

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego poniesione ze środków budżetu państwa oraz liczba wypłaconych świadczeń w latach 2015 – 2017.

L.p.	Wyszczególnienie	2015		2016		2017	
		Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń śr.m-czna	Wydatki	Liczba świadczeń śr.m-czna
1.	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	373 420	78	349 028	71	317 901	64
	1 0 – 17 lat	250 239	51	257 368	52	254 691	51
	2 18 – 24 lat	115 690	26	84 160	18	51 210	11
	3 25 lat i więcej	7 500	2	7 500	2	12 000	2
	Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego					2 584 927	x
2	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z FA z tego	49 532	x	110 758	x	129 220	x
	1 przekazane na dochody budżetu państwa	29 719	x	95 825	x	106 845	x
	w tym ustawowe odsetki	x	x	73 425	x	73 284	x
	2 przekazane na dochody własne organu właściwego	19 813		14 933	x	22 374	x
3	Liczba rodzin, w których pobierane są świadczenia z FA w tym:		57	x	51	x	43
	1 z 1 osoba uprawnioną	x	42	x	43	x	36

2	z 2 osobami uprawnionymi	x	12	x	8	x	7
3		x	1	x	0	x	0
4	Liczba osób uprawnionych otrzymujących FA, z tego w wysokości	x	71	x	62	x	54
1	od 100,01 do 200 zł	x	x	x	3	x	4
2	od 200,01 do 300 zł	x	x	x	10	x	9
3	od 300,01 do 400 zł	x	x	x	20	x	17
4	od 400,01 do 500 zł	x	x	x	29	x	24
5	Dłużnicy alimentacyjni w gminie	x	52	x	52	x	55

Zaległości wykazane w załączniku do sprawozdania Rb – 27ZZ za IV kwartał 2017 r. w części dotyczącej budżetu państwa powstały z tytułu wypłacanych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz odsetek od świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Należności naliczone z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych powiększone o 5% w całości wynoszą 480 316,55 zł. Odzyskano zaliczkę na kwotę 2 897,03 zł. Z tego należności budżetu państwa wynoszą 240 158,27 zł, i zaległości dotyczące budżetu państwa 238 709,76 zł. Należności naliczone z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego w całości wynoszą 2 640 863,19. Odzyskano z FA 55 935,89. Z tego należności dotyczące budżetu państwa wynoszą 1 583 762,43 i zaległości 1 550 200,90. Należności z tyt. odsetek od FA wynoszą 1 007 861,09 zł. Odzyskano 73 283,87 zł., pozostało do spłaty 934 577,22 zł.

Podjęto następujące czynności zmierzające do ich wyeliminowania:

- Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego u dłużnika alimentacyjnego dot. sytuacji materialnej, mieszkaniowej, zdrowotnej, zawodowej.
- W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia zwracamy się do właściwego urzędu pracy o przedstawienie informacji o możliwościach aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.
- W razie braku możliwości aktywizacji zawodowej, występujemy o skierowanie dłużnika do prac organizowanych na zasadach robót publicznych.
- W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, odmowy podjęcia prac organizowanych na zasadach robót publicznych lub uchylania się od nich informujemy podmiot uprawniony do złożenia wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.
- W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa powyżej, kierujemy do starosty wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.
- Zlecamy ośrodkom pomocy społecznej przeprowadzenie wywiadu środowiskowego u osób zobowiązanych w dalszej kolejności na podstawie art. 132 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Świadczenie wychowawcze

Dnia 17 lutego 2016 r. została opublikowana USTAWA z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizacja rozpoczęła się w dniu 1 kwietnia 2016 r.

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Program „Rodzina 500 plus”

1. Świadczenie wychowawcze otrzymają rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka.
2. Świadczenie będzie przysługiwać do ukończenia przez dziecko 18 lat.
3. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.
4. Na drugie i kolejne dziecko świadczenie rodzice otrzymają niezależnie od dochodu.
5. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymają świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowe: 800 zł netto na osobę w rodzinie lub 1 200 zł jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne.
6. Pełnoletnie dziecko do ukończenia 25 lat liczy się do składu rodziny, przy ustalaniu dochodu, jeżeli pozostaje na utrzymaniu rodziców.
7. Tylko gdy ubiegamy się o świadczenie na pierwsze lub jedyne dziecko będzie ustalany dochód rodziny. Dotyczy to rodzin, które mają jedno dziecko, jak i rodzin z większą liczbą dzieci.

Informacja o złożonych wnioskach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz o wydanych decyzjach w sprawie.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok	
		2016	2017
1.	Liczba złożonych wniosków z tego	915	1009
	1 złożonych w formie papierowej	798	779
	2 złożonych drogą elektroniczną	117	230
2.	Liczba oczekujących na rozpatrzenie wniosków z tego	20	46
	1 przekazanych do marszałka województwa	14	41
3.	Liczba wydanych decyzji	895	917
4.	Liczba świadczeń wychowawczych przyznanych w tym	10 311/ 10 m-cy	13 807
	1 na pierwsze dziecko	4 462	7 452
5.	Poniesione z budżetu państwa wydatki na ŚW	4 957 306	6 891 114,44

Źródło: Sprawozdania GOPS w Zagnańsku

Karta Dużej Rodziny

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania Karty Dużej Rodziny.

Rodzina wielodzietna - rodzina, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki,
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

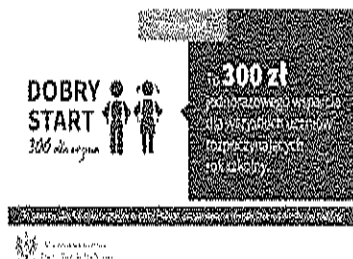
Członkami rodziny wielodzietnej są:

- 1) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonek rodzica;
- 3) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka na czas kontynuowania nauki szkolnej.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

Informacje statystyczne za lata 2016 i 2017 dotyczące realizacji Karty Dużej Rodziny przez GOPS

L.p.	Wyszczególnienie	2016	2017
1	Liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny	81	119
2	Unieważnionych	10	1
3	Liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR	18	29
4	Liczba osób, którym wydano KDR, z tego:	67	119
4.1	Liczba rodziców/ małżonków	25	43
4.2	Liczba dzieci	42	76



„Dobry Start” dla ucznia

01 czerwca 2018 roku weszła w życie Uchwałą Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”.

300 złotych – świadczenie „Dobry Start” dla każdego uczącego się dziecka. Rząd ustanowił program, na podstawie, którego rodziny otrzymają raz w roku 300 zł na każde dziecko uczące się w szkole – bez względu na dochody.

Świadczenie "Dobry Start" przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Co ważne, rodzina będzie mogła liczyć na wsparcie niezależnie od posiadanego dochodu.

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić mama lub tata dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej – rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wnioski o świadczenie będą przyjmowane i realizowane przez te same instytucje, które realizują obecnie świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+”.

W Gminie Zagnańsk – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagnańsku ul. Spacerowa 8A tel. 41 3113135 w. 26 i 27 - właściwy dla miejsca zamieszkania rodzica ubiegającego się o wyprawkę na dziecko (w przypadku powiatów świadczenia będą realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie). Warto zauważyć, że gmina będzie wykorzystywać rozwiązania organizacyjne i teleinformatyczne, którymi posługuje się przy realizacji świadczenia wychowawczego 500+.

Wniosek – podobnie jak wnioski o świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” – będzie można składać już od 1 lipca online przez stronę Ministerstwa Rodziny empatia.mrpips.gov.pl oraz przez bankowość elektroniczną, a od 1 sierpnia droga tradycyjną (papierową) w siedzibie GOPS w Zagnańsku. Wniosek należy złożyć do 30 listopada.

W przypadku wniosków złożonych w lipcu i sierpniu, rodziny wyprawkę otrzymają nie później niż 30 września. W przypadku wniosków złożonych w kolejnych miesiącach ośrodek będzie miał maksymalnie 2 miesiące od dnia złożenia wniosku na jego rozpatrzenie i wypłatę świadczenia.

W celu usprawnienia i przyspieszenia procesu przyznawania wyprawki szkolnej zrezygnowano z konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej – będą one wydawane jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń. Świadczenie "Dobry Start" jest zwolnione od podatku. Nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowania przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub szkole.

W Gminie Zagnańsk na dzień 31.10.2018 r. :

Lp.	Wyszczególnienie	Suma od 01.07.2018 do 31.10.2018
1	Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start ogółem	975
1.1.	w tym złożonych w formie papierowej	504
2.	Liczba rozpatrzonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start	975
2.1.	w tym rozpatrzonych pozytywnie	968
3.	Liczba przyznanych świadczeń dobry start	1300
4.	Liczba wypłaconych świadczeń dobry start	1300
5.	Poniesione z dotacji celowej z budżetu państwa wydatki na wypłaty świadczeń dobry start (w zł)	390 000

V. Cele programu

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

1. Cel - Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- 1) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców
- 2) Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
- 3) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizującej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- 4) Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie
- 5) Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi
- 6) Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny

- 7) Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny
- 8) Organizowanie grup wsparcia w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny

2. Cel - Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- 1) Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych
- 2) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu
- 3) Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną
- 4) Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom
- 5) Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających
- 6) Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających
- 7) Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- 8) Współfinansowanie pobytu dziecka w placówkach opiekuńczo - wychowawczych
- 9) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności

3. Cel - Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- 1) Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów
- 2) Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- 3) Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- 4) Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb
- 5) Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego
- 6) Organizowanie treningów rodzicielskich
- 7) Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, rozwijania talentów, osiągnięcia dobrych wyników w nauce, zaangażowania w życie rodziny, szkoły społeczności lokalnej i inne)

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

VI. Harmonogram działań programowych

Tabela Harmonogram działań programowych

Cele szczegółowe	Zadania	Osoba/zespół/partnerzy/odpowiedzialni za realizację	Czas realizacji
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, radca prawny, specjalista terapii uzależnień	2019-2021
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	GOPS, Szkoły, - Organizacje realizujące programy profilaktyczne	2019-2021
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pracownicy socjalni, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Poradnie ds. uzależnień, Grupa AA „Bartek”.	2019-2021
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy GOPS w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	pracownicy socjalni, zespół interdyscyplinarny	2019-2021
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	pracownicy socjalni, Poradnie Rodzinne w Kielcach, asystent rodziny, rodzina wspierająca	2019-2021
	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	pracownicy socjalni, asystent rodziny, Sąd Rodzinny w Kielcach	2019-2021
	Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny	GOPS	2019-2021
	Organizowanie grup wsparcia w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny	pracownicy socjalni, rodzina, osoby wspierające	2019-2021
Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	pracownicy socjalni, opiekunki środowiskowe GOPS	2019-2021
	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu	GOPS, świetlice środowiskowe, świetlice szkolne	2019-2021
	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną (szkoła, poradnia)	Poradnie Pedagogiczno - Psychologiczne, pedagodzy szkolni	2019-2021
	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorium Oświaty, PCPR, pracownicy socjalni, szkoła	2019-2021
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	GOPS, rodziny wspierające	2019-2021
	Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających	GOPS	2019-2021
	Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy	2019-2021

	Współfinansowanie pobytu w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	GOPS	2019-2021
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, pedagog, wychowawca	2019-2021
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, opiekunowie pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog	2019-2021
	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	pracownicy socjalni, PUP, pracodawcy	2019-2021
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, rodzina wspierająca, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni	2019-2021
	Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci	Gmina, GOPS	2019-2021
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	Centrum wolontariatu, asystent rodziny, sąsiedzi, rodzina wspierająca, psycholog, kurator, rodzina	2019-2021
	Organizowanie treningów rodzicielskich	GOPS, prowadzący treningi rodzicielskie	2019-2021
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej	2019-2021

VII. Czas realizacji programu

Realizacja gminnego programu wspierania rodziny została zaplanowana na lata 2019 – 2021. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VIII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin/dzieci

- liczba rodzin wymagających wsparcia
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przyznano asystenta
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział rodzin wspierających w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
- liczba rodzin wymagających wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
- liczba dzieci znających społecznie akceptowany system wartości
- liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie
- liczba rodzin wydatkujących otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

IX. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagnańsku (Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalista terapii uzależnień i przemocy w rodzinie, pracownicy socjalni).
2. PCPR Kielce.
3. Policja
4. Poradni Pedagogiczno- Psychologiczne.
5. Placówki Oświatowe.

6. Poradnie Rodzinne.
7. Sąd Rodzinny
8. Powiatowy Urząd Pracy.
9. Placówki Służby Zdrowia.
10. Rodziny wspierające.
11. Grupa AA „BARTEK”
12. Organizacje pozarządowe.

X. Źródła finansowania programu

Źródła finansowania zadań określone będą w uchwale budżetowej na rok 2019, 2020, 2021 :

Dział 852

Rozdział 85204 - rodziny wspierające, rodziny zastępcze

Rozdział 85201 – placówki opiekuńczo – wychowawcze § 3110

Rozdział 85219 – asystent rodziny § 4170

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków przychodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków.

XI. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Urszula Jończyk